

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАН

ХҮНСНИЙ АЮУЛГҮЙ БАЙДЛЫН ҮНДЭСНИЙ ЛАВЛАГАА
ЛАБОРАТОРИЙН 2021 ОНЫ САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН
ГҮЙЦЭТГЭЛД ХИЙСЭН АУДИТЫН ТАЙЛАН

АУДИТЫН КОД: АХГ-2022/155/НА-СТА-ТШЗ

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дараах хаягаар авна уу.

Аудитын хоёрдугаар газрын захирал, тэргүүлэх
аудитор Ц.Наранчимэг
Утас: 261663 Цахим хаяг: naranchimegts@audit.gov.mn
Аудитын менежер: М.Сэржмядаг
Утас: 261628 Цахим хаяг: serjmyadagb@audit.gov.mn
Ахлах аудитор: Б.Долгоржав
Утас: 261628 Цахим хаяг: dolgorjab.@audit.gov.mn
Аудитыг гэрээгээр гүйцэтгэсэн: Эвиденсе Аудит ХХК
Захирал: С.Бадамгарав
Цахим хаяг: info@evidenceaudit.mn

Улаанбаатар хот
2022 он

Агуулга

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан	5
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан	6
2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан/	8
2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан.....	9
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	12
2.5 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтын тайлан.....	14
3. Аудитын тайлан	15
3.1 Ерөнхий зүйл.....	15
3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт	15
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал.....	16
3.4 Материаллаг байдал.....	16
3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга.....	16
3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв	17
3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг	18
3.8 Аудитын гол асуудал.....	18
3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал.....	18
3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт	18
3.10 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	19
3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал	19
4. Аудитын илрүүлэлт.....	20
4.1 Залруулсан алдаа	20
4.2 Албан шаардлага	20
4.3 Зөвлөмж	20
5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл	22

Товчилсон үгийн жагсаалт

АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

15160 Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг
Бага тойруу-3, Засгийн газрын IV байр
Утас:26-04-37, Факс:51-26-42-30
E-mail: info@audit.gov.mn

ХҮНСНИЙ АЮУЛГҮЙ БАЙДЛЫН
ҮНДЭСНИЙ ЛАВЛАГАА
ЛАБОРАТОРИЙН АЛБАНЫ ДАРГА
Б.АМАР ТАНАА

2022.02.24 № 07/322
танай _____-ны № _____-т

Аудитын санал дүгнэлт

Хязгаарлалттай дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, 8.4, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Хүнсний аюулгүй байдлын үндэсний лавлагаа лабораторийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Дүгнэлтийн үндэслэл хэсэгт дурдсан алдаа, зөрчлийн үр нөлөөг эс тооцвол Хүнсний аюулгүй байдлын үндэсний лавлагаа лабораторийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар нийт 1,076,600.6 мянган төгрөгийн алдаа, зөрчил илэрч тогтоосон материаллаг түвшнээс давсан нь дангаараа буюу эсвэл нийтээрээ санхүүгийн тайланд материаллаг боловч өргөн тархаагүй, санхүүгийн тайлангийн “үнэн зөв байх”, “иж бүрэн байх”, “эрх ба үүрэг” гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

\\10.10.10.20\Bichig_Kheregi\Yawsan_Bichig\2022\0224 Auditin 2 Gazar-39.Docx

701050594

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

АУДИТЫН ХОЁРДУГААР ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ц.НАРАНЧИМЭГ

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын зүйл	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	673,711,572.58	500,054,884.31
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	10,000.00	10,000.00
311	Кассанд байгаа бэлэн мөнгө	10,000.00	10,000.00
31110	Төгрөг	10,000.00	10,000.00
33	АВЛАГА	31,455,025.02	-
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	4,000,000.00	-
335	Бусад авлага	27,455,025.02	-
3351	Байгууллагаас авах авлага	27,455,025.02	-
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	642,246,547.56	500,044,884.31
351	Түүхий эд материал	232,377,724.42	276,687,547.78
35110	Тусгай зориулалттай материал	81,714.29	81,714.29
35130	Эм боох материал	232,296,010.13	276,605,833.49
354	Хангамжийн материал	408,737,423.29	222,225,936.68
35410	Бичиг хэргийн материал	16,216,945.14	4,714,271.91
35420	Аж ахуйн материал	40,713,062.89	22,241,593.46
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	84,798,176.67	39,026,460.00
35470	Бусад хангамжийн материал	267,009,238.59	156,243,611.31
35600	Мал амьтад	1,131,399.85	1,131,399.85
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	13,169,412,482.53	11,636,792,534.88
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	13,169,412,482.53	11,636,792,534.88
392	Биет хөрөнгө	12,810,004,776.75	11,318,267,927.95
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	12,104,050,304.00	12,104,050,304.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,427,094,108.41)	(1,638,309,983.36)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	147,936,620.00	147,936,620.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(112,048,514.61)	(122,933,227.06)
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	12,756,140,415.28	12,935,590,249.28
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(10,918,447,178.75)	(12,208,432,943.66)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	1,338,334,958.99	1,341,835,448.99
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,122,763,144.51)	(1,284,488,731.50)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	50,170,000.00	50,170,000.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(6,274,575.24)	(7,149,808.74)
393	Биет бус хөрөнгө	359,407,705.78	318,524,606.93
39301	Програм хангамж	152,359,800.00	152,359,800.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(63,020,003.22)	(90,914,777.82)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	283,590,000.00	283,590,000.00
39304	Хуримтлагдсан элэгдэл	(13,522,091.00)	(26,510,415.25)
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	13,843,124,055.11	12,136,847,419.19
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	13,843,124,055.11	12,136,847,419.19
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	13,843,124,055.11	12,136,847,419.19
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	2,560,500,816.70	2,560,500,816.70
51101	Өмч: - төрийн	2,560,500,816.70	2,560,500,816.70
512	Хуримтлагдсан үр дүн	11,207,047,831.88	9,500,771,195.96
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	13,216,290,878.79	11,207,047,831.88
51220	Тайлант үеийн үр дүн	(2,009,243,046.91)	(1,706,276,635.92)
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	75,575,406.53	75,575,406.53
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	13,843,124,055.11	12,136,847,419.19

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын зүйл	Өмнөх он	Тайлант он
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	3,652,656,190.00	3,764,121,540.50
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	1,043,289,790.00	1,346,815,540.50
120	Нийтлэг татварын бус орлого	1,043,289,790.00	1,346,815,540.50
120004	Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	1,043,214,790.00	1,346,667,040.50
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,023,930,300.00	1,164,976,934.00
120009	Бусад орлого	75,000.00	148,500.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого – Үндсэн хөрөнгө	0.00	161,705,834.00
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого – Бараа материал	19,284,490.00	19,984,272.50
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,609,366,400.00	2,417,306,000.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	2,512,366,400.00	2,417,306,000.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	2,512,366,400.00	2,417,306,000.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	97,000,000.00	-
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	97,000,000.00	-
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	5,570,252,471.04	5,470,398,176.42
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	5,570,252,471.04	5,470,398,176.42
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	4,649,798,334.90	4,518,254,061.59
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,699,313,597.00	1,683,580,560.00
210101	Үндсэн цалин	1,219,344,308.70	1,202,009,336.00
210102	Нэмэгдэл цалин	389,663,282.65	369,430,143.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	90,306,005.65	112,141,081.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	220,588,166.00	222,539,487.06
210201	Тэтгэврийн даатгал	152,603,366.00	155,288,687.06
210202	Тэтгэмжийн даатгал	16,996,200.00	16,812,700.00
210203	ҮОМШ өвчний даатгал	13,596,900.00	13,450,200.00
210204	Ажилгүйдлын даатгал	3,399,200.00	3,362,100.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	33,992,500.00	33,625,800.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	114,862,395.44	108,314,549.39
210301	Гэрэл цахилгаан	64,400,875.00	50,114,801.97
210302	Түлш, халаалт	31,386,645.98	42,262,584.42
210303	Цэвэр, бохир ус	8,873,274.46	10,506,763.00
210304	Байрны түрээс	10,201,600.00	5,430,400.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	187,547,301.98	243,677,808.71
210401	Бичиг хэрэг	1,221,831.00	2,550,373.00
210402	Тээвэр шатахуун	16,983,500.00	17,773,000.00
210403	Шуудан холбоо, интернэтийн төлбөр	14,644,442.69	12,751,438.97
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	935,000.00	20,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,493,400.00	3,470,500.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	152,269,128.29	207,112,496.74
2105	Нормативт зардал	39,139,474.67	39,453,329.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	13,024,108.67	14,538,774.00

210502	Хоол, хүнс	26,115,366.00	24,017,555.00
210503	Нормын болон дүрэмт хувцас, зөөлөн эдлэл	-	897,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	44,221,775.00	29,636,048.00
210601	Багаж, техник хэрэгсэл	958,000.00	1,792,800.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэгсэл	-	317,000.00
210604	Урсгал засвар	43,263,775.00	27,526,248.00
2107	Томилолт, зочны зардал	3,811,300.00	5,861,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	3,811,300.00	5,861,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	63,008,733.06	87,426,162.75
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	38,125,789.06	63,811,662.75
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	10,635,900.00	7,490,500.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	466,984.00	-
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	74,300.00	-
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	13,705,760.00	16,094,000.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	-	30,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,277,305,591.75	2,097,765,116.68
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	305,164,393.11	377,070,845.03
210902	Хичээл үйлвэрлэлийн дадлага хийх	3,480,000.00	5,124,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл хорогдлын зардал	1,968,661,198.64	1,715,570,271.65
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	920,454,136.14	952,144,114.83
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	772,659,919.14	863,746,872.83
213102	Засгийн газрын гадаад шилжүүлэг	772,659,919.14	863,746,872.83
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	147,794,217.00	88,397,242.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	147,794,217.00	88,397,242.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	(1,917,596,281.04)	(1,706,276,635.92)
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	91,646,765.87	-
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	91,646,765.87	-
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	(91,646,765.87)	-
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	(2,009,243,046.91)	(1,706,276,635.92)

2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан/

2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон					/төгрөгөөр/
Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан үр дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
4-01	2019 оны 12-р сарын 31-ээрх үлдэгдэл	2,560,500,816.70	75,575,406.53	13,216,290,878.79	15,852,367,102.02
4-02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	0.00	0.00
4-03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	2,560,500,816.70	75,575,406.53	13,216,290,878.79	15,852,367,102.02
4-08	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	(2,009,243,046.91)	(2,009,243,046.91)
4-01	2020 оны 12-р сарын 31-ээрх үлдэгдэл	2,560,500,816.70	75,575,406.53	11,207,047,831.88	13,843,124,055.11
4-02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	0.00	0.00
4-03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	2,560,500,816.70	75,575,406.53	11,207,047,831.88	13,843,124,055.11
4-08	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	(1,706,276,635.92)	(1,706,276,635.92)
4-01	2021 оны 12-р сарын 31-ээрх үлдэгдэл	2,560,500,816.70	75,575,406.53	9,500,771,195.96	12,136,847,419.19

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
0	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	3,629,371,700.00	3,583,163,634.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	1,011,705,300.00	1,165,709,134.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	1,011,705,300.00	1,165,709,134.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	1,011,630,300.00	1,165,709,134.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,011,630,300.00	1,165,709,134.00
120009	Бусад орлого	75,000.00	0.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,617,666,400.00	2,417,454,500.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	2,512,366,400.00	2,417,306,000.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	2,512,366,400.00	2,417,306,000.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	105,300,000.00	148,500.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	14,000,000.00	0.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	91,300,000.00	148,500.00
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	3,605,849,750.00	3,561,919,144.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	3,605,849,750.00	3,561,919,144.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,685,395,613.86	2,609,775,029.17
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,699,601,097.00	1,679,580,560.00
210101	Үндсэн цалин	1,219,631,808.70	1,198,009,336.00
210102	Нэмэгдэл	389,663,282.65	369,430,143.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	90,306,005.65	112,141,081.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	220,588,166.00	222,539,487.06
210201	Тэтгэврийн даатгал	152,603,366.00	155,288,687.06
210202	Тэтгэмжийн даатгал	16,996,200.00	16,812,700.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	13,596,900.00	13,450,200.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	3,399,200.00	3,362,500.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	33,992,500.00	33,625,400.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	114,622,395.44	108,314,549.39
210301	Гэрэл, цахилгаан	64,400,875.00	55,479,324.27
210302	Түлш, халаалт	31,386,645.98	36,898,062.12
210303	Цэвэр, бохир ус	8,873,274.46	10,506,763.00
210304	Байрны түрээс	9,961,600.00	5,430,400.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	75,008,879.69	71,413,275.97
210401	Бичиг хэрэг	20,477,579.00	20,375,419.00
210402	Тээвэр, шатахуун	16,983,500.00	17,773,000.00

Мэргэжлийн хяналтын ерөнхий газрын Хүнсний аюулгүй байдлын үндэсний лавлагаа лабораторийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	14,644,442.69	12,751,438.97
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	2,185,000.00	20,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	20,718,358.00	20,493,418.00
2105	Нормативт зардал	399,879,024.67	390,086,379.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	369,826,958.67	362,491,306.00
210502	Хоол, хүнс	26,561,566.00	24,068,073.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	3,490,500.00	3,527,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	84,796,168.00	47,095,117.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	14,889,820.00	4,137,977.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	22,594,820.00	11,850,877.00
210604	Урсгал засвар	47,311,528.00	31,106,263.00
2107	Томилолт, зочны зардал	3,811,300.00	5,861,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	3,811,300.00	5,861,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	84,008,583.06	79,760,660.75
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	35,328,629.06	52,562,960.75
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	11,515,900.00	7,570,500.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	990,960.00	1,095,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	466,984.00	0.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	74,300.00	0.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	34,251,810.00	18,024,998.00
	Газрын төлбөр		477,202.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	1,380,000.00	30,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3,080,000.00	5,124,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	3,080,000.00	5,124,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	920,454,136.14	952,144,114.83
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	147,794,217.00	88,397,242.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	91,300,837.00	79,022,200.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	56,493,380.00	9,375,042.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	772,659,919.14	863,746,872.83
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	65,446,359.14	10,251,938.83
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	23,521,950.00	21,244,490.00
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	23,521,950.00	21,244,490.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	23,521,950.00	21,244,490.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	23,521,950.00	21,244,490.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	23,521,950.00	21,244,490.00
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	-23,521,950.00	-21,244,490.00

Мэргэжлийн хяналтын ерөнхий газрын Хүнсний аюулгүй байдлын үндэсний лавлагаа
лабораторийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн
аудитын тайлан

8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	0.00	0.00
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	10,000.00	10,000.00
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	10,000.00	10,000.00

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Код	Эдийн засгийн ангилал	Төлөвлөгөө	Төсвийн гүйцэтгэл	Зөрүү
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,730,261,000.00	2,719,416,761.17	10,844,238.83
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,730,261,000.00	2,719,416,761.17	10,844,238.83
210	БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,641,738,800.00	2,631,019,519.17	10,719,280.83
2101	Цалин, хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,681,270,600.00	1,198,009,336.00	1,690,040.00
21010100	Үндсэн цалин	1,207,402,900.00	1,202,009,336.00	9,393,564.00
21010200	Нэмэгдэл цалин	405,623,700.00	369,430,143.00	36,193,557.00
21010300	Унаа хоолны Хөнгөлөлт	68,244,000.00	112,141,081.00	(43,897,081.00)
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	226,971,500.00	222,539,487.06	4,432,012.94
21020100	Тэтгэврийн даатгал	159,720,700.00	155,288,687.06	4,432,012.94
21020200	Тэтгэмжийн даатгал	16,812,700.00	16,812,700.00	-
21020300	ҮОМШӨ-ний даатгал	13,450,200.00	13,450,200.00	-
21020400	Ажилгүйдлийн даатгал	3,362,500.00	3,362,500.00	-
21020500	Эрүүл мэндийн даатгал	33,625,400.00	33,625,400.00	-
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	111,813,500.00	108,314,549.39	3,498,950.61
21030100	Гэрэл, цахилгаан	59,387,500.00	55,479,324.27	3,908,175.73
21030200	Түлш, халаалт	34,888,300.00	36,898,062.12	(2,009,762.12)
21030300	Цэвэр, бохир ус	10,075,100.00	10,506,763.00	(431,663.00)
21030400	Байрны түрээс	7,462,600.00	5,430,400.00	2,032,200.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	71,493,500.00	71,413,275.97	80,224.03
21040100	Бичиг хэрэг	21,480,900.00	20,375,419.00	1,105,481.00
21040200	Тээвэр, шатахуун	18,511,100.00	17,773,000.00	738,100.00
21040300	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	13,348,400.00	12,751,438.97	596,961.03
21040500	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	460,000.00	20,000.00	440,000.00
21040600	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	17,693,100.00	20,493,418.00	(2,800,318.00)
2105	Нормативт зардал	392,798,500.00	392,786,379.00	12,121.00
21050100	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	365,200,000.00	365,191,306.00	8,694.00
21050200	Хоол, хүнс	24,070,500.00	24,068,073.00	2,427.00
21050300	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	3,528,000.00	3,527,000.00	1,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	63,175,700.00	63,145,607.00	30,093.00
21060100	Багаж, техник, хэрэгсэл	20,216,300.00	20,188,467.00	27,833.00
21060300	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	11,852,300.00	11,850,877.00	1,423.00
21060400	Урсгал засвар	31,107,100.00	31,106,263.00	837.00

Мэргэжлийн хяналтын ерөнхий газрын Хүнсний аюулгүй байдлын үндэсний лавлагаа
лабораторийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн
аудитын тайлан

2107	Томилолт, зочны зардал	5,861,000.00	5,861,000.00	0.0
210702	Дотоод албан томилолт	5,861,000.00	5,861,000.00	0.0
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	83,204,900.00	82,254,660.75	950,239.25
21080100	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	52,572,600.00	52,562,960.75	9,639.25
21080200	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	7,576,300.00	7,570,500.00	5,800.00
21080300	Даатгалын үйлчилгээ	1,095,000.00	1,095,000.00	0.0
21080400	Тээврийн хэрэгслийн татвар	695,000.00	0.0	695,000.00
21080500	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	88,000.00	0.0	88,000.00
21080600	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	20,530,000.00	20,518,998.00	11,002.00
210807	Газрын төлбөр	540,000.00	477,202.00	62,798.00
21080900	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	108,000.00	30,000.00	78,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	5,149,600.00	5,124,000.00	25,600.00
21090200	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага	5,149,600.00	5,124,000.00	25,600.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	88,522,200.00	88,397,242.00	124,958.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	88,522,200.00	88,397,242.00	124,958.00
21320700	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	79,022,200.00	79,022,200.00	0.0
21320900	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	9,500,000.00	9,375,042.00	124,958.00
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	2,730,261,000.00	2,719,416,761.17	10,844,238.83
31	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	2,417,306,000.00	2,406,421,761.17	10,844,238.83
310001	Улсын төсвөөс санхүүжих	2,417,306,000.00	2,406,421,761.17	10,844,238.83
35	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛАГААНЫ ОРЛОГО	312,995,000.00	312,995,000.00	0.00
350001	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	312,995,000.00	312,995,000.00	0.00
4	Мөнгө түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.00	10,000.00	(10,000.00)

**Мэргэжлийн хяналтын ерөнхий газрын Хүнсний аюулгүй байдлын үндэсний лавлагаа
лабораторийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн
аудитын тайлан**

5	Мөнгө түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.00	10,000.00	(10,000.00)
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1	-	1
610001	Төсвийн байгууллага	1	-	1
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	141	-	141
620001	Удирдах ажилтан	4	-	4
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	119	-	119
620003	Үйлчлэх ажилтан	18	-	18

2.5 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтын тайлан

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Тайлант оны гүйцэтгэл
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН		4,148.5
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ		4,148.5
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ		4,148.5
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг		4,148.5
213305	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, нэмэлт санхүүжил төвлөрүүлэх шилжүүлэг		4,148.5
I	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР		4,148.5
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого		4,148.5
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого		4,148.5

3. Аудитын тайлан

3.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана.” гэж заасны дагуу Хүнсний аюулгүй байдлын үндэсний лавлагаа лабораторийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд шалгагдагч байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудитын санал дүгнэлт, түүний үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Энэхүү тайланд шалгагдагч байгууллагын санхүү, нягтлан бодох бүртгэл, дотоод хяналтад хийсэн үнэлгээ, аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал бүхий аудитын дүгнэлт түүний үндэслэлийн талаар тус тус хураангуйлан толилуулав.

Аудитыг 2022 оны 1 дүгээр сарын 15-наас 2022 оны 2 дугаар сарын 10-ны хооронд “Эвиденсе аудит” ХХК-ийн ахлах аудитор Д.Шүрэнцэцэг, аудиторын туслах Э.Энхжил нар гүйцэтгэж, чанарын хяналтыг аудитын менежер Б.Пушкин, захирал С.Бадамгарав нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Хүнсний аюулгүй байдлын үндэсний лавлагаа лаборатори-ны 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг Эвиденсе Аудит ХХК-д 2022 оны 1 дүгээр сарын 21-ны өдрийн 13 дугаар бүхий албан бичгээр ирүүлсэн байна.

3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт

Мэргэжлийн хяналтын ерөнхий газрын харьяа Хүнсний аюулгүй байдлын үндэсний лавлагаа лаборатори нь улсын хэмжээнд Мэргэжлийн хяналт, шалгалтын шинжилгээ хийдэг Шадар сайдын эрхлэх хүрээний байгууллага юм.

Дээрх чиг үүргийн дагуу Хүнсний аюулгүй байдлын үндэсний лавлагаа лаборатори экспорт, импортын болон дотоодын бүх төрлийн хүнс, эм биобэлдмэл, гоо сайхан, ахуйн химийн бүтээгдэхүүн, хөрс, ус, таримал ургамлын үрийн чанарт эрүүл ахуйн аюулгүйн үзүүлэлт болох нян, хөгц мөөгөнцөр, тэдгээрийн гаралтай хор, химийн бодисын үлдэгдэл, ургамлын гадаад, дотоод хорио цээртэй хөнөөлт шавж, ургамлын өвчин, хог ургамлын үр, цацрагийн бохирдлыг тодорхойлох сорилт, шинжилгээг батлагдсан арга, аргачлалын дагуу гүйцэтгэж үйл ажиллагаагаа явуулсан байна.

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд өөрчлөлт орсон байна.

- Сангийн сайдын 2021 оны 190 дүгээр тушаал “Зардлын эдийн засгийн ангилал ашиглах заавар”
- Монгол улсын хуулиар “Нийгмийн даатгалын тухай хуульд нэмэлт өөрчлөлт оруулах тухай”
- ЗГ-ын 2021 оны 124 дүгээр тогтоол “Босго үнэ шинэчлэн батлах тухай”

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

Аудитын код: АХГ-2022/155/НА-СТА-ТШЗ

Мөн Засгийн газрын 2011 оны 311 дүгээр тогтоолоор батлагдсан “Аж ахуй нэгж байгууллагын үйл ажиллагаанд дотоод хяналт шалгалтыг зохион байгуулах нийтлэг журам”, Монгол улсын Шадар сайдын 2017 оны 99 дүгээр тушаалаар батлагдсан “Мэргэжлийн хяналтын төв, орон нутгийн байгууллагын үйл ажиллагаанд дотоод хяналт шалгалтыг зохион байгуулах журам”-ыг тус тус мөрдөн ажилладаг.

Тайлант онд оны жилийн эцсийн хөрөнгийн тооллогыг албаны даргын 2021 оны 03-р сарын 25-ны өдрийн А/23 тоот тушаалын дагуу 5 лаборатори 2 төв, 1 хэлтэст эд хөрөнгийн тооллого хийж ажилласан байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах, дотоод аудитороос шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Хүнсний аюулгүй байдлын үндэсний лавлагаа лабораторийн 2021 оны санхүүгийн тайлан дахь дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

Мөн төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг Төсвийн тухай хуулийн 54.5-д заасны дагуу бүрэлдэхүүн хэсгээр иж бүрэн бэлтгэж ирүүлсэн байна.

3.4 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт хөрөнгийг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэл “дунд” гэж үнэлэн материаллаг байдлын түвшинг 1 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн үе шатанд материаллаг байдлыг 2020 оны нийт орлогын 36,526.5 мянган төгрөгөөс 70 хувиар буюу 25,568.6 мянган төгрөгөөр тогтоосон ба төлөвлөлтийн үе шатны ерөнхий материаллаг байдлыг гүйцэтгэлийн үе шатны үед дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга

Хүнсний аюулгүй байдлын үндэсний лавлагаа лабораторийн 2021 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт үзүүлэлт өмнөх оноос 1,706,276.6 мянган төгрөгөөр буюу 12.3 хувиар буурсан боловч бараа материал, үндсэн хөрөнгийн дансанд материаллаг өөрчлөлт гарсан байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	10.0	10.0	0.0
Бараа материал	642,246.5	500,044.9	142,201.7
Үндсэн хөрөнгө	13,169,412.5	11,636,792.5	1,532,619.9
Нийт хөрөнгө	13,843,124.1	12,136,847.4	1,706,276.6
Засгийн газрын оролцоо/эздийн өмч/	2,560,500.8	2,560,500.8	0.0
Нийт өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	13,843,124.1	12,136,847.4	1,706,276.6

Дансны үлдэгдэл гарсан материаллаг дүнтэй дараах өөрчлөлтүүд байна. Үүнд:

- Бараа материал дансны үлдэгдэл нь 500,044.9 мянган төгрөг болж 142,201.7 мянган төгрөгөөр буурсан нь өмнөх оноос эм боох материал дансны үлдэгдэл 44,309.8 мянган төгрөгөөр өссөн; сэлбэг хэрэгсэл дансны үлдэгдэл 45,771.7 мянган төгрөгөөр буурсан, бусад хангамжийн материал дансны үлдэгдэл 110,765.6 мянган төгрөгөөр буурсантай холбоотой байна.
- Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл нь тайлант онд 11,636,792.5 мянган төгрөг болж 1,532,619.9 мянган төгрөгөөр буурсан нь машин тоног төхөөрөмжийн элэгдэл дансны үлдэгдэл 1,289,985.7 мянган төгрөгөөр өссөнтэй голчлон холбоотой байна.

3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.6.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2021 оны төсвийн төслийг боловсруулахдаа төсвөөс санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 3,969,575.7 мянга, зарлагыг 3,969,575.7 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн захирагчийн хүргүүлсэн төсвийн төслөөс 1,297,274.2 мянган төгрөгөөр бууруулж 2,672,301.5 мянган төгрөгөөр баталсан байна.

Тайлант онд 2 удаагийн тодотгол хийгдэж нийт 57,959.5 мянган төгрөгөөр хасч 2,730,261.0 мянган төгрөгөөр баталсан байна.

3.6.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 1 хөтөлбөр, 3 арга хэмжээг санхүүжүүлэх 2,417,306.0 мянган төгрөгийг улсын төсвөөс, 312,955.0 мянган төгрөгийг үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос бүрдүүлэхээр төлөвлөжээ.

Гүйцэтгэлээр улсын төсвөөс 2,417,306.0 мянган төгрөгийн санхүүжигдэн, үйл ажиллагааны орлогоос 1,165,709.1 мянган төгрөгийн орлого бүрдүүлж, улсын төсөвт 6,844.2 мянган төгрөгийг буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Нийт төсвийн зардлыг 6,844.2 мянган төгрөгөөр дутуу зарцуулсан нь үндсэн үйл ажиллагаа 5,743.4 мянга, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээний төлбөр, хураамж 975.8 мянган төгрөгөөр дутуу зарцуулсантай холбоотой байна.

Хүснэгт-2 Хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл /мянган төгрөгөөр/

№	Хөтөлбөр, арга хэмжээний		Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Биелэлт
	Код	Нэр				
	70417	Мэргэжлийн хяналт	2,730,261.0	2,719,416.7	10,844.2	99.60%
1	80101	Үндсэн үйл ажиллагааны зардал	2,620,397.7	2,609,988.0	10,709.7	99.59%
2	80227	Лабораторын итгэмжлэл	21,341.10	21,331.50	9.6	99.95%
3	80802	Ажил олгогчоос олгох тэтгэмж	88,522.20	88,397.20	125.0	99.85%

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.6.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн

бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Нэмэлт санхүүжилтийн дансанд Хүнсний аюулгүй байдлын үндэсний лавлагаа лаборатори нь тайлант онд нэмэлт санхүүжилтийн дансанд 4,148.5 мянган төгрөгний орлого хүлээн авснаас урьд оны төрийн сангаас авах авлага 4,000.0 мянган төгрөг, Тэнгэр Даатгал ХХК-аас тээврийн хэрэгслийн даатгал 148.5 мянган төгрөг төвлөрүүлсэн байна. Үүнээс 4,000.0 мянган төгрөгийг эмийн лабораторын цалингийн зардалд зарцуулж, төрийн санд 148.5 мянган төгрөгийг буцаан төвлөрүүлсэн байна.

3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг

Тайлант онд тус лаборатори хөтөлбөр, хөтөлбөрийн хүрэх үр дүнгийн талаарх чанарын болон тоо хэмжээний үзүүлэлтэд тусгагдсан 1 хөтөлбөрийн 3 арга хэмжээний хэрэгжилт 100 хувьтай.

Хөтөлбөр, арга хэмжээнд зориулан зарцуулахаар төлөвлөж зарцуулсан төсвийн гүйцэтгэл 99.6 хувийн биелэлттэй, 0.4 хувь буюу 6,844.2 мянган төгрөгөөр зөрүүтэй байна.

Хөтөлбөр, арга хэмжээний чанарын болон тоон үзүүлэлтийн биелэлт түүнийг хэрэгжүүлэхээр баталсан төсвийн гүйцэтгэлийн биелэлт 0.4 хувиар зөрүүтэй буюу төсвийг хэмнэлттэй зарцуулж байгууллагын хүрэх үр дүнд хүрч ажилласан байна.

Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын 2021 оны А/111 дүгээр тушаалаар баталсан “Төрийн аудитын байгууллагаас 2021-2022 онд гүйцэтгэх санхүүгийн тайлангийн аудитад баримтлах ерөнхий чиглэл”-ийн дагуу шалгагдагч байгууллагаас авсан судалгааг нэгтгэн дүгнэхэд анхаарал татсан асуудал байхгүй байна.

3.8 Аудитын гол асуудал

Хүнсний аюулгүй байдлын үндэсний лавлагаа лабораторийн санхүүгийн тайлангийн аудитад нөлөөлөх гол асуудал байхгүй байна.

3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайлангийн аудитын санал дүгнэлтээс тусад нь салгах ёстой гэж заасан байна.

3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 3 дугаар зүйлийн 3.1.1, 3.1.2-т хамаарах төсөвт байгууллага, төрийн болон орон нутгийн өмчит үйлдвэрийн газар нь тус хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1, 6.4-т тус тус заасан мэдээллийг хуульд заасан хугацаанд ил тод мэдээлэх зохицуулалттай.

Хүнсний аюулгүй байдлын үндэсний лавлагаа лаборатори нь тайлант хугацаанд оруулбал зохих 151 мэдээллээс хугацаандаа оруулсан 131 мэдээлэл, хугацаа болоогүй 3 мэдээлэл, хугацаа хоцроосон 17 мэдээлэл, байршуулаагүй 1 мэдээлэл байна.

Аудитаар тус хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан мэдээллийн давхардал, ач холбогдол, үр нөлөөг харгалзан дараах 27 төрлийн мэдээллийг Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст ил тод байршуулсан эсэхийг хамруулан шалгалаа.

Хүнсний аюулгүй байдлын үндэсний лавлагаа лаборатори нь нийт 706,720.2 мянган төгрөгийн мэдээллийг Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст ил тод байршуулахаас 593,264.6 мянган төгрөгийн мэдээллийг байршуулаагүй зөрчилтэй байна.

Шилэн дансны тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1-д "Энэ хуулийг хэрэгжүүлэхэд дараах зарчмыг баримтална" 4.1.1-д "мэдээлэл үнэн зөв, бодитой, иж бүрэн байх" 4.1.2 "мэдээлэл

Аудитын код: АХГ-2022/155/НА-СТА-ТШЗ

ойлгомжтой, ач холбогдолтой байх” 4.1.3-д “тогтоосон хугацаанд, тогтмол, шуурхай мэдээлдэг байх” гэсэн заалттай нийцэхгүй, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангаагүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Шилэн дансанд мэдээллийг хугацаанд нь иж бүрэн байршуулах, шилэн дансны тухай хуулийг мөрдөж ажиллах, албан шаардлага хүргүүлэх

3.9.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Тайлант онд 14,000.0 мянган төгрөгний “GC-MC Thermofisher co.itd Filament Assembly dual” гэх сэлбэгийг төсвөөс шууд худалдан авсан байна. Энэ нь “Төрийн болон орон нутгийн өмчөөр бараа, бүтээгдэхүүн худалдан авах тухай хууль”, “Босго үнэ шинэчлэн батлах тухай” 2013 оны 03 дугаар сарын 02-ны Засгийн газрын 68 дугаар тогтоолоор тогтоосон шууд худалдан авч болох төсөвт өртгийн дээд хязгаараас давсан худалдан авалт хийсэн зөрчил юм.

Шийдвэрлэсэн нь: “Төрийн болон орон нутгийн өмчөөр бараа, бүтээгдэхүүн худалдан авах тухай хууль”, “Босго үнэ шинэчлэн батлах тухай” Засгийн газрын тогтоолыг тус тус мөрдөн ажиллах, албан шаардлага хүргүүлэх

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим, сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай, сэлбэг хэрэгсэлийн худалдан авалт нь “Төрийн болон орон нутгийн өмчөөр бараа, бүтээгдэхүүн худалдан авах тухай хууль”, “Босго үнэ шинэчлэн батлах тухай” 2013 оны 03 дугаар сарын 02-ны Засгийн газрын 68 дугаар тогтоолтой тус тус нийцээгүй байна гэж дүгнэлээ.

3.10 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн 1 албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилтийг хянаж үзэхэд дараах байдалтай байна.

Нийт 55,470.0 мянган төгрөгний албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт 100 хувьтай байна.

Хүснэгт-4 Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн зөвлөмж, албан шаардлагын хэрэгжилт /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Өмнөх оны илрүүлэлт		Биелэлт		Зөрүү		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Албан шаардлага	1	23,543.7	1	23,543.7	-	-	100
Зөвлөмж	1	31,926.3	1	31,926.3	-	-	100
Нийт дүн	2	55,470.0	2	55,470.0	-	-	100

3.11 ДАРААГИЙН АУДИТААР АНХААРАХ АСУУДАЛ

Монгол улсын Засгийн газрын 2021 оны 378 дугаар тогтоол, Шадар сайдын 2021 оны 94 дүгээр тушаалын дагуу Хүнсний аюулгүй байдлын үндэсний лавлагаа лабораторийн Эмийн хяналтын лаборатори буюу эм, эмнэлгийн хэрэгслийг шинжлэх үйл ажиллагааг эрхлэн явуулахаар тохируулагч агентлагийн харьяанд 2022 оны 1 дүгээр сарын 1-ний өдөр шилжүүлсэн байна.

4. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт 1,238,306.4 мянган төгрөгийн 3 алдаа зөрчил илэрснээс, 161,705.80 мянган төгрөгийн 1 алдааг залруулж, 1,076,600.6 мянган төгрөгийн зөрчилд 1 албан шаардлага хүргүүлж, 1 алдаа зөрчилд зөвлөмж өгсөн.

Залруулагдаагүй 1,076,600.6 мянган төгрөгийн алдаа зөрчил нь тогтоосон материаллаг байдлын түвшинээс 1,051,032.0 мянган төгрөгөөр их байгаа тул Хязгаарлалттай дүгнэлт өглөө.

4.1 Залруулсан алдаа

Аудитаар санхүүгийн тайланд нягтлан бодох бүртгэлийн бичилт, тооцоолол болон тайлагналын алдааг залруулан баталгаажуулав. Үүнд:

- Мэргэжлийн хяналтын ерөнхий газраас авсан бараа материал 19,984.3 мянга, үндсэн хөрөнгө 161,705.8 мянга, нийт 181,690.1 мянган төгрөгийн хөрөнгийг 120017-Үнэ төлбөргүй орлого-Бараа материал дансанд бүртгэснийг залруулан 1200018-Үнэ төлбөргүй орлого-үндсэн хөрөнгө, 120017-Үнэ төлбөргүй орлого-Бараа материал данс тус бүрт ангилан залруулав.

4.2 Албан шаардлага

1. Тайлант онд Аж ахуй нэгж, хувь хүнээс 64,813.6 мянган төгрөгийн худалдан авалтын НӨАТ-ын төлбөрийн цахим баримт гаргуулан аваагүй, 1,011,787.0 мянган төгрөгийн үйл ажиллагааны буюу шинжилгээний орлогодоо НӨАТ-ын төлбөрийн цахим баримтгүй байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.4-д “Нягтлан бодох бүртгэл хөтлөлт нь энэ хууль болон санхүүгийн бусад хууль тогтоомжид заасан шаардлагад нийцэж байгаа эсэхийг хянах”, Сангийн сайдын 2017 оны 347 дугаар тушаалаар батлагдсан Өмчийн бүх хэлбэрийн аж ахуйн нэгж, байгууллагад нийтлэг хэрэглэгдэх анхан шатны бүртгэлийн маягтыг нөхөх зааврын 5-д “Төлбөрийн баримт нь бараа, ажил, үйлчилгээний төлбөр, тооцоо хийгдсэнийг нотлох анхан шатны цаасан болон цахим баримт юм” гэсэн заалттай нийцээгүй, тохиолдсон байх ба эрх үүрэг батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн: Худалдан авалтын ажил гүйлгээний төлбөрийн цахим баримтыг бэлтгэн нийлүүлэгчээс бүрэн гаргуулах авах, татварын цахим системээр худалдан авалт, борлуулалтыг тухай бүрэн хянаж, бүртгэн ажиллах, Албан шаардлага өгөх

4.3 Зөвлөмж

Анхаарвал зохих асуудлын тухай:

Илрүүлэлт:

Байгууллагын үндсэн хөрөнгийн дансанд бүртгэлтэй боловч эвдэрч гэмтсэн үйл ажиллагааны болон хоцрогдолын элэгдэлд орсон 133 нэрийн 1,524,236.6 мянган төгрөгний хөрөнгийг данснаас хасах талаар зохих арга хэмжээ авч ажиллаагүй байна.

Энэ нь Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газрын 2019 оны 271 дүгээр тогтоолоор баталсан Төрийн болон орон нутгийн өмчид эд хөрөнгө олж авах, бүртгэх, данснаас хасах, шилжүүлэх журмын 7 дугаар зүйлийн 7.1 "Төрийн өмчит хуулийн этгээд нь эзэмшилдээ байгаа илүүдэл эд хөрөнгө болон элэгдэл хорогдлын шимтгэлээр анхны үнийг нөхсөн, түүнчлэн нөхөөгүй боловч гэмтэж засаж сэлбээд өөр зориулалтаар ашиглаж болох эд хөрөнгийн ашиглалтын хугацаа болон үнийг шинэчлэн тогтоох саналыг бэлтгэн Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газарт ирүүлж шийдвэрлүүлнэ" гэсэн заалттай нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газрын 2019 оны 271 дүгээр тогтоолоор баталсан Төрийн болон орон нутгийн өмчид эд хөрөнгө олж авах, бүртгэх, данснаас хасах, шилжүүлэх журмын холбогдох заалтыг хэрэгжүүлж ажиллах.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2022 оны 9 дугаар сарын 30 -ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл

д/д	Байгууллагын нэр	Аудитын код	Алдаа зөрчлийн утга	Тогтоосон акт, албан шаарлага өгсөн зөвлөмжийн утга	Нийт алдаа, зөрчлийн дүн		/мянган төгрөгөөр/									
							Залруулга		Акт		Албан шаардлага		Хариуцлага тооцох		Зөвлөмж	
							Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	дүн	Тоо	дүн	Тоо	дүн
Санхүүгийн тайлангийн аудитын асуудлаар																
1	ХАБҮЛЛ	АХГ-2022/155/НА-СТА-ТШЗ	МХЕГ-аас авсан 19,984.3 мянган төгрөгийн бараа материал, 161,705.8 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгийн нийт 181,690.1 мянган төгрөгийн хөрөнгийг 120017-Үнэ төлбөргүй орлого-Бараа материал дээр авсан байсан.	1200018-Үнэ төлбөргүй орлого-үндсэн хөрөнгө, 120017-Үнэ төлбөргүй орлого-Бараа материал данс руу тус тус ангилан бүртгүүлэв.	1	161,705.8	1	161,705.8								
2	ХАБҮЛЛ	АХГ-2022/155/НА-СТА-ТШЗ	Тайлант онд ААН, хувь хүнээс 64,813.6 мянган төгрөгийн худалдан авалтын НӨАТ-ын төлбөрийн цахим баримт гаргуулан аваагүй байна. Мөн 1,011,787.0 мянган төгрөгийн үйл ажиллагааны буюу шинжилгээний орлогодоо НӨАТ-ын төлбөрийн цахим баримтаа шивээгүй байна.	Худалдан авалтын ажил гүйлгээний төлбөрийн цахим баримтыг бэлтгэн нийлүүлэгчээс бүрэн гаргуулах авах, татварын цахим системээр худалдан авалтыг тухай бүрэн хянаж ажиллах	1	1,076,600.6					1	1,076,600.6				

Мэргэжлийн хяналтын ерөнхий газрын Хүнсний аюулгүй байдлын үндэсний лавлагаа лабораторийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

3	ХАБУЛЛ	АХГ-2022/155/НА-СТА-ТШЗ	Байгууллагын үндсэн хөрөнгийн дансанд бүртгэлтэй боловч эвдэрч гэмтсэн үйл ажиллагааны болон хоцрогдолын элэгдэлд орсон 133 нэрийн 1,524,236.6 мянган төгрөгний хөрөнгийг данснаас хасах талаар зохих арга хэмжээ авч ажиллаагүй байна.	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газрын 2019 оны 271 дүгээр тогтоолоор баталсан Төрийн болон орон нутгийн өмчид эд хөрөнгө олж авах, бүртгэх, данснаас хасах, шилжүүлэх журмын холбогдох заалтыг хэрэгжүүлж ажиллах.												
Дүн					2	1,238,306.4	1	161,705.80	-	-	1	1,076,600.60	0	0	0	-
Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал																
4	ХАБУЛЛ	АХГ-2022/155/НА-СТА-ТШЗ	Шилэн дансны мэдээллийг хуулийн хугацаанд ил тод болгоогүй	Шилэн дансны хуулийн хэрэгжилтийг хангаж ажиллах	1	593,264.6					1	593,264.6				
5	ХАБУЛЛ	АХГ-2022/155/НА-СТА-ТШЗ	Төрийн болон орон нутгийн хөрөнгөөр бараа ажил үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль, Босго үнэ шинэчлэн батлах тухай хууль-ийн дагуу шууд худалдан авч болох төсөвт өртгийн дээд хязгаараас давсан үнийн дүнтэй барааг шууд худалдан авсан/2021.03.01 өдөр/	Төрийн болон орон нутгийн хөрөнгөөр бараа ажил үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль, Босго үнэ шинэчлэн батлах тухай хуулийг хэрэгжүүлэн ажиллах.	1	14,000.0					1	14,000.0				
Дүн					2	607,264.6	0	0	0	0	2	607,264.6	0	0	0	0
Нийт дүн					4	1,845,571.0	1	161,705.8	-	-	3	1,683,865.2	-	-	0	-

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2022 оны 02 дугаар сарын 25 № 199/А0150058
АХГ-2022/155/НА-СТА-ТМЗ

Улаанбаатар хот

Зөрчил арилгах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд хийсэн Хүнсний аюулгүй байдлын үндэсний лавлагаа лабораторийн 2021 оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Тайлант онд 14,000,000.0 мянган төгрөгний "GC-MC Thermofisher co.itd Filament Assembly dual" нэртэй төсвөөс шууд худалдан авч бүртгэсэн байна.

Энэ нь "Төрийн болон орон нутгийн өмчөөр бараа, бүтээгдэхүүн худалдан авах тухай хууль", Засгийн газрын "Босго үнэ шинэчлэн батлах тухай" 2013 оны 68 дугаар тогтоолоор тогтоосон шууд худалдан авч болох төсөвт өртгийн дээд хязгаараас давсан үнийн дүнгээс давсан худалдан авсан зөрчил байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1 "Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө", Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох" журмын 4.2.1-т заасныг үндэслэн **ШААРДАХ нь:**

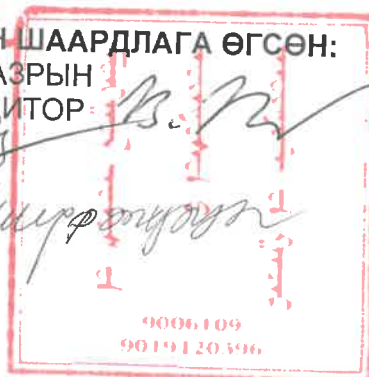
1. "Төрийн болон орон нутгийн өмчөөр бараа, бүтээгдэхүүн худалдан авах тухай хууль", "Босго үнэ шинэчлэн батлах тухай" Засгийн газрын тогтоолыг тус тус мөрдөн ажиллах, биелэлтийг 2022 оны 09 дүгээр сарын 30-ны дотор Үндэсний аудитын газар ирүүлнэ үү.
2. Цаашид алдаа зөрчлийг давтах гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллахыг Хүнсний аюулгүй байдлын үндэсний лавлагаа лабораторийн албаны дарга Б.Амар, Ерөнхий нягтлан бодогч Б.Эрдэнэчимэг нарт даалгав.

АЛБАН ШААРДЛАГА ӨГСӨН:

АУДИТЫН ХОЁРДУГААР ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР
АУДИТЫН МЕНЕЖЕР
ЭВИДЕНС АУДИТ
ХХК-ИЙН АУДИТОР

Ц.НАРАНЧИМЭГ
Б.СЭРЖМЯДАГ

Д.ШҮРЭНЦЭЦЭГ

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2022 оны 02 дугаар сарын 25 № 198/А0150058
АХГ-2022

Улаанбаатар хот

Зөрчил арилгах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд хийсэн Хүнсний аюулгүй байдлын үндэсний лавлагаа лабораторийн 2021 оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Хүнсний аюулгүй байдлын үндэсний лавлагаа лаборатори нь нийт 706,720,023.11 төгрөгийн мэдээллийг Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст ил тод байршуулахаас 593,264,600.0 төгрөгийн мэдээллийг байршуулаагүй зөрчилтэй байна.

Шилэн дансны тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1 "Энэ хуулийг хэрэгжүүлэхэд дараах зарчмыг баримтална" 4.1.1 "мэдээлэл үнэн зөв, бодитой, иж бүрэн байх" 4.1.2 "мэдээлэл ойлгомжтой, ач холбогдолтой байх" 4.1.3 "тогтоосон хугацаанд, тогтмол, шуурхай мэдээлдэг байх" гэсэн заалттай нийцэхгүй, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангаагүй байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1 "Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө", Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох" журмын 4.2.1-т заасныг үндэслэн **ШААРДАХ нь:**

1. Шилэн дансны цахим хуудсанд мэдээллийг хугацаанд нь байршуулж, Шилэн дансны тухай хуулийг мөрдөж ажиллах биелэлтийг 2022 оны 09 дүгээр сарын 30-ны өдрийн дотор Үндэсний аудитын газар ирүүлнэ үү.
2. Цаашид алдаа зөрчлийг давтах гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллахыг Хүнсний аюулгүй байдлын үндэсний лавлагаа лабораторийн албаны дарга Б.Амар, Ерөнхий нягтлан бодогч Б.Эрдэнэчимэг нарт даалгав.

АЛБАН ШААРДЛАГА ӨГСӨН:

АУДИТЫН ХОЁРДУГААР ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР
АУДИТЫН МЕНЕЖЕР
ЭВИДЕНСЕ АУДИТ
ХХК-ИЙН АУДИТОР

(Handwritten signature)

Ц.НАРАНЧИМЭГ
Б.СЭРЖМЯДАГ
Д.ШҮРЭНЦЭЦЭГ

9006109
9019120396

Монгол Улс, Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг, 1-р хороо, Бага тойруу-3, Засгийн газрын 4 дүгээр байр, Утас 51-264230

\\10.10.10.20\Bichig_Khereg\Alban Shaardlaga\2022\0225 Auditin 2 Gazar-192.Docx

0010800019

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2022 оны 02 дугаар сарын 25 № 197/А0150058

Улаанбаатар хот

АХГ-2022/155/МА-СТА-ТМЗ

Зөрчил арилгах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Төсвийн тухай хуулийн 8.9.1-д заасны дагуу Хүнсний аюулгүй байдлын үндэсний лавлагаа лабораторийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Тайлант онд аж ахуй нэгж, хувь хүнээс 64,813,600.0 төгрөгийн худалдан авалтын НӨАТ-ын төлбөрийн цахим баримт аваагүй байна. Мөн 1,011,786,984.0 төгрөгийн үйл ажиллагааны букуу шинжилгээний орлогод НӨАТ-ын төлбөрийн цахим баримт бүртгээгүй зөрчилтэй байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.4 “Нягтлан бодох бүртгэл хөтлөлт нь энэ хууль болон санхүүгийн бусад хууль тогтоомжид заасан шаардлагад нийцэж байгаа эсэхийг хянах”, Сангийн сайдын 2017 оны 347 дугаар тушаалаар баталсан Өмчийн бүх хэлбэрийн аж ахуйн нэгж, байгууллагад нийтлэг хэрэглэгдэх анхан шатны бүртгэлийн маягтыг нөхөх зааврын 5-д “Төлбөрийн баримт нь бараа, ажил, үйлчилгээний төлбөр, тооцоо хийгдсэнийг нотлох анхан шатны цаасан болон цахим баримт юм” гэсэн заалттай нийцээгүй, тохиолдсон байх ба эрх үүрэг батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1 “Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө”, Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан “Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох” журмын 4.2.1-т заасныг үндэслэн **ШААРДАХ нь:**

1. Худалдан авалтын ажил, гүйлгээний төлбөрийн цахим баримтыг бэлтгэн нийлүүлэгчээс бүрэн гаргуулан авах татварын цахим системээр худалдан авалт, борлуулалтыг тухай бүрэн хянаж, бүртгэн ажиллах, биелэлтийг 2022 оны 09 дүгээр сарын 30-ны дотор Үндэсний аудитын газарт ирүүлнэ үү.
2. Цаашид алдаа, зөрчлийг давтах гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллахыг Хүнсний аюулгүй байдлын үндэсний лавлагаа лабораторийн албаны дарга Б.Амар, Ерөнхий нягтлан бодогч Б.Эрдэнэчимэг нарт даалгав.

АЛБАН ШААРДЛАГА ӨГСӨН:

АУДИТЫН ХОЁРДУГААР ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР
АУДИТЫН МЕНЕЖЕР
ЭВИДЕНС АУДИТ
ХХК-ИЙН АУДИТОР

Ц.НАРАНЧИМЭГ
Б.СЭРЖМЯДАГ
Д.ШҮРЭНЦЭЦЭГ

Монгол Улс, Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг, 1-р хороо, Бага тойруу-3, Засгийн газрын 4 дүгээр байр, Утас 51-264230

9019120396

\\10.10.10.20\B\chig_kheres\Alban_Shardlaga\2022\0225_Auditin_2_Gazar-193.Docx

00108C0E??2

